

A

ס"ד
Intro

Today we will learn בע"ה of נדרים of ס"ט
Some of the topics we will learn about include.

The questions of
יש שאלה בהקם

And

יש שאלה בהפר

Whether a הקמה or a הפרה can be nullified through a היתר
החכם;

The question in the case of

קיים ליכי קיים ליכי
ונשאל על הקמה ראשונה

A person who states one הקמה, reiterates a second הקמה,
and then nullifies the first through a היתר החכם;
חיילא הקמה שניה?

Does the second הקמה now take effect?

B

The question in the case of

קיים ליכי ומופר ליכי
ולא תיחול הקמה אא"כ חלה הפרה מהו

A person that initially states a הקמה and then a הפרה; and
then says that the הקמה can only take effect after the הפרה
took effect;

הפרה חיילא?

Does the הפרה take effect?

The Machlokes of רבי מאיר ורבי יוסי regarding the case of
הרי זו תמורת עולה תמורת שלמים

A person stated that the קדושה of a Korban and of a
שלמים should be transferred to his animal.

A

יש שאלה
בהפר?

יש שאלה
בהקם?

קיים ליכי קיים ליכי

ונשאל על הקמה ראשונה
והקמה שנייה?

חיילא הקמה שניה?

B

קיים ליכי ומופר ליכי...

ולא תיחול הקמה
אא"כ חלה הפרה

הפרה חיילא?

מחלוקת

רבי מאיר ורבי יוסי

Regarding...

הרי זו תמורת עולה
תמורת שלמים

C The question of קיים ומופר ליכי בבת אחת מהו
 A person that states, the הקמה and הפרה should take effect simultaneously,

Some of the terms and concepts we will learn about include

אין הפרה לאחר יום שמעו
 A person CAN only make הפרה ON the day he heard about the נדר. However, he CANNOT make הפרה on the next day.

C

קיים ומופר ליכי
 בבת אחת
 מהו?
 אין הפרה
 לאחר יום שמעו

D אין הקמה אחר הקמה
 A second הקמה cannot take effect upon a first הקמה.

אין הקמה אחר הפרה
 A הקמה cannot take effect after a הפרה
 And vice versa
 אין הפרה אחר הקמה
 A הפרה CANNOT take effect after a הקמה

כל שאינו בזה אחר זה
 אפילו בבת אחת אינו
 Two matters which each CANNOT take effect when one follows the other, CANNOT take effect simultaneous either.

D

אין הקמה אחר הקמה
 אין הקמה אחר הפרה
 אין הפרה אחר הקמה
 כל שאינו בזה אחר זה
 אפילו בבת אחת אינו

1 So let's review ...

בעי רבא
יש שאלה בהקם
או אין שאלה בהקם
Can the validation of a Neder, be nullified through a חכם, the validation of a Neder, so that he CAN now make the חכם to nullify the נדר?
OR
הקמה CANNOT be nullified through a חכם, and he CANNOT make the חכם any more.
As the Ran explains;
נשאל בו ביום על ההקם
מי מצי מיפר
The question is only when he wants to nullify the חכם on the day he heard about the נדר, in which he can still make the חכם. However,
נשאל למחר
פשיטא לא מצי מפר
דלא גרע משתיקה
There is NO question if he wants to nullify the חכם on the next day, because one CANNOT make the חכם after the day, even if he was merely silent שמעו, even if he was merely silent שמעו.

1

?

בין רבא

<p>או אין שאלה בהקם?</p> <p><i>CANNOT be nullified through חכם</i></p> <p>CANNOT make the חכם any more</p>	<p>יש שאלה בהקם?</p> <p><i>Can be nullified through חכם</i></p> <p>So that he CAN now make the חכם</p>
--	--

?

נשאל בו ביום על ההקם מי מצי מיפר?

However,

נשאל למחר פשיטא לא מצי מפר
ללא גרע משתיקה

2 The Gemara adds a second question

את"ל יש שאלה בהקם
יש שאלה בהפר
Even if we assume that חכם can be nullified, can חכם also be nullified through a חכם?
Although logically
לא שייכא שאלה בהפרה
only applies to חכם, which is similar to a נדר, but NOT to חכם, which is different than a נדר. However, as the Ran explains
איתקיש חכם להפרה
לכל מילי
There is a חכם in the Pasuk
אישה יקימנו ואישה יפרנו
In which חכם is compared to חכם for ALL matters, even for חכם
OR
אין שאלה בהפר
חכם CANNOT be nullified through a חכם, because
לא איתקיש
לענין שאלה
is NOT compared to חכם, regarding matters that do NOT apply to חכם, such as חכם.

2

?

את"ל

יש שאלה בהקם...

If we assume חכם CAN be nullified

<p>OR...</p> <p>או אין שאלה בהפר?</p> <p><i>CANNOT be nullified through חכם?</i></p> <p>↓</p> <p>לא איתקיש לענין שאלה</p>	<p>יש שאלה בהפר?</p> <p><i>Can ALSO be nullified through a חכם?</i></p> <p>↓</p> <p>לא שייכא שאלה בהפרה</p> <p>איתקיש חכם להפרה לכל מילי</p> <p>ואישה יקימנו ואישה יפרנו</p>
---	--

3 The Gemara concludes:
 ת"ש דא"ר יוחנן
 נשאלין על ההקם
 ואין נשאלין על ההפר
 הקמה CAN be nullified through a חכם, but הפרה
 CANNOT be nullified through a חכם.
 =====

The Gemara continues with another Shailah:
 We know that
 אין הקמה אחר הקמה
 A second הקמה cannot take effect upon a first הקמה.
 However,
 בעי רבה
 קיים ליכי קיים ליכי
 ונשאל על הקמה ראשונה מהו
 If a person states one הקמה, reiterates a second הקמה, and
 then nullifies the first הקמה;
 Do we say
 לא חיילא
 הקמה שניה
 The second הקמה CANNOT take effect now, because, as
 the Ran explains
 דכיון דלא חיילא הקמה שניה בעידנא דאפיק מפומיה
 תו לא חיילא
 The second הקמה expired when it could NOT take effect at
 the time it was made.
 OR
 חיילא
 הקמה שניה
 The second הקמה CAN take effect now, because
 הקמה קמייתא לא שבקא בתרייתא
 ולאחר שאלה משכח רווחא וחיילא
 The second הקמה was pending while the first הקמה was in
 effect, and after שאלה, it CAN take effect.

4 The Gemara concludes:
 חיילא הקמה שניה
 As we see from רבא's statement regarding a similar
 Halachah on י"ח דף;
 אין שבועה חל על שבועה
 A second שבועה cannot take effect upon a first שבועה.
 However, רבא says there;
 אם נשאל על הראשונה
 שניה חלה עליו
 If the first שבועה was annulled by a חכם, the second שבועה
 then takes effect, because
 רווחא הוא דלית לה
 The second שבועה was pending, while the first שבועה was
 in effect. Therefore,
 כי מיתשיל על חבירתה
 חיילא
 After שאלה, it CAN take effect.
 =====

3

ת"ש דא"ר יוחנן

ואין נשאלין על ההפר

נשאלין על ההקם

We know that...
 אין בקמה אחר בקמה

?

ב"ר רבה

קיים ליכי קיים ליכי

ונשאל על בקמה ראשונה מהו?

Do we say... OR...
 לא חיילא
 הקמה שניה
 דכיון דלא חיילא
 הקמה שניה
 בעידנא דאפיק מפומיה
 תו לא חיילא

חיילא
 הקמה שניה
 הקמה קמייתא
 לא שבקא בתרייתא
 ולאחר שאלה
 משכח רווחא וחיילא

4

The Gemara concludes:
 חיילא הקמה שניה

As we see from רבא's statement regarding a similar חכמה

אין שבועה חל על שבועה

However, רבא says there;
 אם נשאל על הראשונה
 שניה חלה עליו

רווחא הוא דלית לה

כי מיתשיל על חבירתה
 חיילא

5 The Gemara continues with another question:
Clearly,
אין הקמה אחר הפרה
ואין הפרה אחר הקמה
Neither one can take effect after the other, because once
he was מקיים, he can no longer be מיפר; and once he was
מיפר, there is no Neder to be מקיים. However,
בעי רבה
קיים ליכי ומופר ליכי
ולא תיחול הקמה אא"כ חלה הפרה
מהו
If a person initially stated a הקמה and then a הפרה, and then
said that the הקמה shall only take effect after the הפרה took
effect.
As the Ran explains, there is NO question that
הקמה לא חיילא
The הקמה does NOT take effect, ממה נפשך, either way;
אי הפרה חיילא
הקמה לא חיילא
If the הפרה takes effect initially, in which the נדר is
nullified forever, then the הקמה CANNOT take effect
afterward, because the Neder no longer exists.
And if
הפרה לא חיילא
הקמה לא חיילא
If the הפרה does NOT take effect, the הקמה CANNOT take
effect either;
דהא אתני
Because he specified that the הקמה only take effect after
the הפרה;

5

Clearly,
אין הקמה אחר הפרה
ואין הפרה אחר הקמה

?

ב"י רבה

קיים ליכי ומופר ליכי...
Initially stated a הקמה and then a הפרה

...ולא תיחול הקמה אא"כ חלה הפרה
מהו?
הקמה shall take effect AFTER הפרה took effect

There's NO question
הקמה לא חיילא
ממה נפשך

אי הפרה חיילא – הקמה לא חיילא
no longer exists נדי

הפרה לא חיילא – הקמה לא חיילא
דהא אתני

6 The question is only regarding the הפרה:
Do we say
הפרה לא חיילא
The הפרה does NOT take effect either, because
כיון דאקדים קיים ליכי
משמע דאתני דתיחול הפרה בתר הקמה
He stated the הקמה first, because he wanted the הקמה to
take effect first and the הפרה afterward. And that which he
stated
ולא תיחול הקמה אא"כ חלה הפרה
Was only to emphasize that the initial הקמה shall not
prevent the הפרה from taking effect afterward;
Therefore, הפרה לא חיילא, because one cannot be מיפר after
הקמה;

OR
הפרה חיילא
The הפרה DOES take effect, because
אקדים קיים ליכי
דא"א לקרות שני שמוות כאחד
He only stated the הקמה initially, because he CANNOT
utter two things at once; and that which he added
ולא תיחול הקמה אא"כ חלה הפרה
Was because he wants the הפרה first and the הקמה
afterward

6

?

Do we say...
הפרה לא חיילא
כיון דאקדים קיים ליכי
משמע דאתני דתיחול הפרה
בתר הקמה
That which he stated
ולא תיחול הקמה
אא"כ חלה הפרה
To emphasize that the
initial הקמה shall NOT
prevent the הפרה from
taking effect afterward;

?

OR...
הפרה חיילא
Because
אקדים קיים ליכי
דאי אפשר לקרות
שני שמוות כאחד
That which he added
ולא תיחול הקמה
אא"כ חלה הפרה
He wants the הפרה first
and the הקמה afterward

הפרה לא חיילא
Cannot be מיפר after הקמה

7 The Gemara concludes;
 הפרה חיילא
 The הפרה DOES take effect.
 As we see in the Machlokes יוסי ורבי מאיר in Masechta
 תמורה;
 הרי זו תמורת עולה שלמים
 If a person states that the קדושה of a Korban and a
 Korban שלמים should be transferred to his animal;
 הרי זו תמורת עולה
 דברי רבי מאיר
 רבי מאיר says that only the קדושת עולה is transferred to his
 animal, but the קדושת שלמים is NOT transferred, because
 אקדים עולה
 דנתכוון לעולה ואח"כ שלמים
 He mentioned the עולה first because he wanted the עולה
 transferred first and the שלמים afterward; however,
 אין קדושה חל על קדושה
 A second הקדש cannot take effect upon a first הקדש.

ורבי יוסי אומר
 אם לכך נתכוין מתחלה
 הואיל ואי אפשר לקרות שני שמות כאחד
 דבריו קיימין
 רבי יוסי disagrees and says that if he intends for both, then
 both, קדושת עולה and קדושת שלמים, are transferred to his animal
 simultaneously, because he only states עולה first, because
 he CANNOT say two things at once.

8 The Gemara explains that regarding our question;
 Certainly according to יוסי,
 הפרה חיילא
 Simply, because
 אקדים קיים ליכי
 דא"א קרות שני שמות כאחד

ורבי מאיר
 הפרה חיילא
 Because he only disagrees in the case of
 אקדים עולה
 דנתכוון לעולה ואח"כ שלמים
 Because
 דלא אמר
 לא תיחול זו אלא אם כן חלה זו
 He did NOT specify that the קדושת עולה transfers only
 after the קדשות שלמים transferred. However, he DOES
 agree in our case
 אקדים קיים ליכי
 דא"א קרות שני שמות כאחד
 Because he specified
 לא תיחול הקמה אלא אם כן חלה הפרה
 =====

7

The Gemara concludes:
הפרה חיילא
 As we see in the Machlokes
 רבי מאיר ורבי יוסי
 מסכת תמורה;
הרי זו תמורת עולה
תמורת שלמים

<p>רבי יוסי אם לכך נתכוין מתחלה הואיל ואי אפשר לקרות שני שמות כאחד דבריו קיימין</p>	<p>רבי מאיר הרי זו תמורת עולה <i>Only קדושת עולה is</i> <i>transferred to his animal</i> אקדים עולה דנתכוון לעולה ואח"כ שלמים</p> <p>אין קדושה חל על קדושה</p>
--	---

8

Regarding our question;
 Certainly according to יוסי
הפרה חיילא
 אקדים קיים ליכי
 דאי אפשר לקרות
 שני שמות כאחד

Even according to רבי מאיר
הפרה חיילא
 He only disagrees in,
 אקדים עולה
 דנתכוון לעולה
 ואח"כ שלמים
 לא אמר
 לא תיחול זו אלא אם כן חלה זו
 He DOES agree
 in our case
 אקדים קיים ליכי
 דאי אפשר לקרות
 שני שמות כאחד

9 The Gemara continues with another question:
 בעי רבה
 קיים ומופר ליכי בבת אחת מהו
 If a person states that the הקמה and הפרה should take effect simultaneously;
 The Ran explains:
 Certainly, both cannot be חל, because the הקמה and הפרה are mutually exclusive. However, the question is;
 Do we say
 לגבי כל דמונייהו אמרינן דקדים וחיייל
 Each one is possibly the first one to take effect – and therefore, we must go לחומרא, with the more stringent possibility;
 ושמא הקמה חייל ותו לא מצי מיפר
 Perhaps the הקמה took effect first and the Nedar is validated, and he CANNOT be מיפר the Nedar anymore.

OR
 ליכא לספוקי בהקמה ובהפרה כלל
 Neither the הקמה nor הפרה is חל, because they are contradictory;
 ומצי בתר הכי להפר ולקיומי כדבעי
 Therefore, he can still do either הקמה or הפרה as he wishes.

The Gemara concludes
 לא חלו כלל
 Neither the הקמה nor הפרה take effect, because, as רבה says regarding קידושין;
 כל שאינו בזה אחר זה
 אפילו בבת אחת אינו
 Two matters which each CANNOT take effect when one follows the other, CANNOT take effect simultaneous either.

9

ב"י רבה

קיים ומופר ליכי בבת אחת מהו?

Certainly, both cannot be חל

<p>Do we say... לגבי כל דמונייהו אמרינן דקדים וחיייל <i>We must go לחומרא</i> ושמא הקמה חייל ותו לא מצי מיפר</p>	<p>OR... ליכא לספוקי בהקמה ובהפרה כלל <i>They are contradictory</i> ומולי בתר הכי להפר ולקיומי כדבעי</p>
---	---

The Gemara concludes:
לא חלו כלל
As רבה says regarding קידושין;
כל שאינו בזה אחר זה אפילו בבת אחת אינו